

На основу члана 10. Статута Савеза самосталних синдиката Србије, XIV Конгрес, 27.маја 2010. године, усвојио је

ПРОГРАМ САВЕЗА САМОСТАЛНИХ СИНДИКАТА СРБИЈЕ

УВОД

Сложени економски, социјални и политички услови у којима Савез самосталних синдиката Србије делује условљавају да се Програмом утврђују само основне активности које су најзначајније за остваривање права и интереса запослених – чланова самосталних синдиката. У времену које је пред нама програмски циљеви и задаци биће допуњавани у зависности од актуелности, важности и потребе да се најефикасније реагује и пронађу решења проблема.

Заштита и побољшање социјално-економског положаја и поштовање синдикалних права и слобода запослених је основни и трајни програмски задатак Савеза. Стварање услова за рад и социјалну сигурност, да запослени раде и живе од свог рада, у здравим и безбедним условима, уз учешће у социјалном дијалогу и колективном преговарању, јесу приоритетни циљеви које ће Савез деловањем на свим нивоима своје организованости и организованости својих чланица покушати да достигне.

Стратегијом деловања Савез ће настојати да се постигне друштвени консензус државе, послодаваца и синдиката о будућем економском и социјалном развоју, уз његово активно учешће у креирању и доношењу прописа у области привредног и радно-социјалног законодавства у процесу укључивања у Европску унију. При томе ће употребити сва расположива, легална и легитимна средства која гарантују Устав и ратификоване међународне конвенције.

Своје програмске циљеве и задатке Савез може у потпуности остварити једино у демократском, правном, економском и политички стабилном амбијенту, без криминала и корупције, уз поштовање права на рад и основних људских и синдикалних права. Зато ће Савез инсистирати да Србија постане социјално одговорна и праведна држава.

Имајући у виду да је стална реформа неминовност и битан предуслов за даљи развој и ефикасно деловање у знатно промењеним друштвеним околностима, Савез ће се ангажовати на стварању модерне демократске и интересне организације, која ће још успешније остваривати своју улогу и циљеве на заштити интереса и права запослених и свог чланства, чији ће

захтеви и ставови у трипартитном и бипартитном социјалном дијалогу бити најозбиљније уважавани.

У том циљу, активности Савеза ће у основи бити усмерене и концентрисане на следеће области:

1. ЗАШТИТА МАТЕРИЈАЛНОГ И СОЦИЈАЛНОГ ПОЛОЖАЈА

У условима пада животног стандарда становништва, све већег сиромаштва, велике стопе незапослености, новог броја незапослених који ће се јавити услед стечаја, престанка рада појединих предузећа, продубљивања економске кризе, пред Савез самосталних синдиката Србије ставља се задатак да активним деловањем утиче на подизање нивоа запослености и реалног стандарда својих чланова, других запослених, пензионера и свих грађана.

Савез самосталних синдиката Србије инсистираће да се зараде и пензије редовно исплаћују и да се од њих може пристојно живети. Зараде морају пратити кретање инфлације, а минимална зарада не сме бити нижа од висине минималне потрошачке корпе, односно најмање 60 процената просечне зараде. Пензије морају бити усклађиване са кретањем зарада и трошкова живота.

Савез ће предузимати све законом предвиђене мере како би послодавци редовно извршавали своје обавезе око уплаћивања доприноса за обавезно социјално осигурање.

Савез ће инсистирати да отпремнине не буду искључиви начин решавања вишка радника, већ да се изнађу решења којима ће бити осигуран наставак рада и дугорочнија социјална сигурност радника: нови производни програми, доквалификације, преквалификације, заснивање радног односа код другог послодавца, увођење допунских делатности за ангажовање радника и кредити који ће омогућити развој малих и средњих предузећа.

У циљу што лакшег запошљавања социјално угрожених категорија, Савез самосталних синдиката Србије подстицаће: коришћење погодности које су уведене за послодавце у погледу запошљавања незапослених, додатно ослобађање од пореских обавеза приликом инвестиционих улагања у нова запошљавања и стручна оспособљавања, програме самозапошљавања кроз једнократне исплате новчаних накнада, коришћење микрокредита и друго.

Савез ће се борити за враћање достојанства рада, да се радник не третира као трошак, већ као темељна стратегијска вредност и најрентабилнија инвестиција у развој предузећа.

СССС ће на свим нивоима организованости инсистирати да државни органи, органи локалне самоуправе, као и послодавци и њихова удружења предузимају мере које ће свима омогућити једнаке могућности и услове за рад, запошљавање и лични развој, посебно једнаке могућности за школовање и напредовање на послу.

2. ПРИВАТИЗАЦИЈА

Неуспешност досадашњег тока приватизације у Србији, пред Савез самосталних синдиката Србије намеће обавезу појачаног ангажовања у завршетку тог процеса.

Савез самосталних синдиката Србије, у даљем спровођењу процеса приватизације, предузеће следеће активности:

1. инсистираће да се преиспитају сви случајеви приватизација у којима је дошло до повреде закона и непоштовања купопродајних уговора и да се предузму, односно спроведу санкције у случају да нови власник не испуњава уговором преузете обавезе;
2. пружаће помоћ синдикалним организацијама у вези са израдом социјалних програма током преговора са купцима предузећа, преговора са Агенцијом за приватизацију и приликом контроле извршења уговорних обавеза;
3. пратиће реализацију купопродајних уговора и предузимаће мере и активности ради поштовања преузетих обавеза послодаваца према запосленима;
4. пружаће помоћ синдикалним организацијама ради утврђивања и унапређења постојећих позиција синдиката у приватизованим предузећима: поштовање колективних уговора и других општих аката предузећа;
5. инсистираће да се приватизациони приходи првенствено користе за покретање производње, развој малих и средњих предузећа, све у циљу отварања нових радних места;
6. инсистираће да се приватизација друштвених предузећа заврши до краја 2010. год.
7. у вези са приватизацијом јавних предузећа, залагаће се за:
 - задржавање већинског власништва државе у основној делатности,
 - обезбеђивање општег консензуса шта и под којим условима неће бити приватизовано,
 - селективно и пажљиво спровођење приватизације јавних предузећа, јер су у питању предузећа која имају огроман значај за развој националне економије,
 - утврђивање минималног социјалног програма који обезбеђује материјалну и социјалну сигурност запослених, кроз обезбеђивање: обавезности наставка континуитета производње, забране исказивања вишка запослених у периоду од три до пет година, поштовања закљученог колективног уговора, одређивања адекватног износа отпремнине у случају споразумног престанка радног односа, обезбеђења одговарајућих финансијских средстава за екологију и др.

3. ДЕЛОВАЊЕ ПРЕМА НОСИОЦИМА ЗАКОНОДАВНЕ, ЕКОНОМСКЕ И СОЦИЈАЛНЕ ПОЛИТИКЕ

Основни циљ деловања СССС у нормативном погледу према носиоцима законодавне политике биће стварање институционалног оквира система рада и социјалног осигурања, како би се створио делотворан систем радних односа и социјалне сигурности запослених и обезбедио амбијент у којем ће синдикат остварити ефикаснију заштиту права запослених и чланова синдиката.

У том циљу, Савез самосталних синдиката Србије ће:

-упућивати иницијативе за доношење закона и других прописа, амамандмане на предлоге закона, примедбе и сугестије на нацрте закона, учествовати у изради закона и других прописа, подносити иницијативе Уставном суду, све у циљу побољшања материјално-социјалног положаја запослених. Исто тако, инсистираће да поред закона из области рада и социјалне сигурности и сви остали закони који се тичу права запослених буду претходно предмет трипартитних органа и да представници Савеза буду укључени од самог почетка њихове израде.

- инсистирати да закони и других прописи из области рада и радног положаја запослених буду вођени начелима: социјалне правде и поштене конкуренције радних способности, лојалности запослених према послодавцу, али и коректном односу послодавца према запосленима. Исто тако инсистираће се на правној држави и владавини права.

-инсистирати на даљој примени радног права Европске уније у домаћи правни систем и да се, при том, морају уважавати особености нашег друштва и заступаће став да одредбе овог права прописују само минимум који се националним правом могу проширивати. Исто тако, тежиће се и примени добрих решења из других страних законодавстава у домаћи правни систем.

- радити на правној заштити нових појавних облика угрожавања права запослених, као што су: сексуално узнемиравање, мобинг, недозвољена контрола запослених путем видео камера, због чега ће се СССС у наредном периоду залагати за свеобухватну заштиту права запослених на приватност на раду и у вези са радом.

- инсистирати на ефикаснијој заштити мањинских акционара, као и на законском регулисању савета запослених и учешћа запослених у управљању у привредним друштвима.

- инсистирати да у области запошљавања и осигурања за случај незапослености Национална служба запошљавања буде ефикасан сервис незапослених, за благовремену исплату новчаних накнада за време привремене незапослености, за даље спречавање дерогирања права запослених, решавање незапослености кроз веће запошљавање и активну политику запошљавања, уз социјални дијалог и социјално збрињавање запослених који су остали без посла.

- активно учествовати у изради Закона о штрајку, захтевајући ефикаснију заштиту учесника у штрајку, регулисање питање минимума процеса рада којим се у одређеним делатностима забрањује запосленим учешће у штрајку.

- залагати се за стварање економског амбијента и услова привређивања који омогућавају повећање производње и платежно способне тражње, повећање реалног стандарда запослених и еколошки здраву средину.

- остваривати чвршћу сарадњу са инспекцијама рада на свим нивоима организовања ради учвршћивања њених овлашћења и предузимања мера за јачање инспекцијских служби.

- инсистирати на формирању посебних радних судова, за смањивање дужине трајања радних спорова, за виши износ новчаних казни за неизвршење правноснажних одлука тог суда.

- даљој реформи система социјалне заштите кроз унапређење система и потпунију заштиту и положај корисника и ефикасно задовољавање потреба, уз утврђивање нивоа социјалне заштите чланства и социјалног раслојавања.

- залагати се за очување стандарда пензионера, односно да просечна пензија у Србији не може бити нижа од 60% просечне зараде, јачање материјалне основе пензијско-инвалидског осигурања и спречавање даљег смањивања права пензионера.

- залагати се за даљу реформу система здравствене заштите и здравственог осигурања. Број и структура запослених у здравству треба да буде у функцији остваривања законом утврђених права осигураника. СССС инстира на редовној контроли уплате доприноса свих обвезника, укључујући и државу. Функцију контроле наплате доприноса за здравствено осигурање неопходно је вратити у надлежност Републичког завода за здравствено осигурање.

4. ЈАЧАЊЕ СОЦИЈАЛНОГ ДИЈАЛОГА

Социјални дијалог, кроз уважавање мишљења свих социјалних партнера, један је од основних постулата демократије Европске Уније. У стању руиниране економије и осиромашеног друштва, социјални дијалог је најбољи начин да земља изађе из зоне високог социјалног и политичког ризика и коначно отовори перспективу даљег развоја демократије и просперитета.

Неспорно је да реалан дијалог равноправних социјалних партнера, на свим нивоима, може да помогне у садашњој критичној тачки транзиције нашег друштва.

Неефикасност функционисања социјалног дијалога у Србији је резултат опортуног понашања владајућих структура према социјалним партнерима, посебно према синдикатима,

маргинализовања представника Привредне коморе и недостатка кредибилитета Уније послодаваца.

Социјални дијалог, комуникација и сарадња са Владом Србије, удружењима послодаваца, надлежним министарствима и другим државним органима, може бити корисна само ако се договорено поштује.

Стрпљење, тактичност и мудрост у преговарању, усклађивање заједничких и посебних интереса, уз пуно уважавање аргумената, реалних односа, услова и могућности, предуслови су за истински социјални дијалог, на принципима пуне равноправности и партнерства.

Стога ће се Савез самосталних синдиката Србије ангажовати на:

- интензивирању напора да заживи стварни социјални дијалог,
- унапређивању рада Социјално-економског савета Републике Србије, који треба да буде место преговарања и усаглашавања ставова социјалних партнера о свим питањима која задиру у материјални и социјални положај запослених,
- иницирању измена законске регулативе у циљу прецизнијег регулисања односа између Народне скупштине, Владе Србије и надлежних министарстава према Социјално-економском савету Републике Србије,
- инсистирању да у раду Социјално-економског савета учествују партнери који су доказали репрезентативност на нивоу Републике, сагласно одредбама Закона о раду,
- образовању и интензивирању рада Покрајинског и локалних социјално - економских савета у свим градовима и општинама на подручју Србије,
- успостављању равноправног и активног партнерског односа у уређивању закона и прописа из сфере радних односа, социјалног осигурања, услова рада, транзиције и приватизације, политике цена и зарада и мера социјалног програма, уз инсистирање да се закони и други прописи битни за радни, социјални и материјални положај запослених не могу донети без консензуса свих социјалних партнера,
- јачање преговарачке снаге синдиката, уз истовремено уважавање синдикалног плурализма који омогућава равноправни статус свим репрезентативним синдикатима, уз заједничко организовање и деловање на битним питањима заштите радних и синдикалних права,
- развоју социјалног дијалога у предузећима и установама, као једног од кључних елемената усаглашавања и регулисања интереса између света рада и капитала, а посебно на:
 - непосредном учешћу, односно посредовањем у остваривању социјалног дијалога, кроз уважавање легитимних интереса и позиција свих учесника,
 - обуком синдикалних активиста да буду равноправни и компетентни партнери у дијалогу око предмета преговора, као и способности вођења дијалога по свим питањима,
 - успостављању и развијању коректне и квалитетне комуникације на линији послодавац-синдикат у циљу спречавања конфликтних ситуација, потпуније спознаје проблема и убеђивања у оправданост захтева, планова и предузетих мера.

Уколико се, међутим, не успостави стварни социјални дијалог, Савез самосталних синдиката Србије ће искористити све видове синдикалне борбе и притисака на социјалне partnere, укључујући организовање протеста и штрајкова.

5. РАЗВИЈАЊЕ СИСТЕМА КОЛЕКТИВНИХ УГОВОРА

Савез самосталних синдиката Србије ће наставити да се ангажује на успостављању демократског модела колективног преговарања.

Полазећи од усвојене Стратегије за закључивање колективних уговора, примена закљученог Општег колективног уговора, преговарање и закључивање новог Општег колективног уговора и гранских колективних уговора јесте императив који се поставља пред све органе Савеза и самосталне синдикате грана и делатности, као и појединце у њима.

Стратешки циљеви биће усмерени ка решењима којима се обезбеђује побољшање материјалног положаја запослених, побољшање услова рада, сигурност запослења, збрињавање вишкова запослених и синдикалној заштити.

Положај Уније послодаваца Србије, као јединог репрезентативног удружења послодаваца, пружа могућност Унији да без икаквих аргумената уцењује синдикате приликом преговарања, као и у процесу закључивања колективних уговора, односно да колективно преговарање тумаче као факултативну могућност.

На основу оцене да је колективни уговор незаменљиви инструмент уређивања међусобних односа света рада и света капитала, активности Савеза биће усмерене:

- да се свим дозвољеним синдикалним средствима инсистира и обезбеди примена и поштовање свих одредби закљученог Општег колективног уговора,
- на спровођењу усвојене Стратегије за закључивање колективних уговора,
- кроз измену Закона о раду обезбедити да потписник Општег колективног уговора буде Влада Републике Србије,
- на иницирању измене прописа, како би се Привредној комори утврдио преговарачки суверенитет за закључивање колективних уговора, као и стварању услова да се у процес колективног преговарања укључи више репрезентативних удружења послодаваца,
- на предузимању мера и активности у циљу закључења новог Општег колективног уговора,
- да заједно са самосталним синдикатима грана и делатности пронађемо одговарајуће начине комуницирања и притиска на послодавце и њихова удружења, ради постизања договора око преговарања и закључивања посебних – гранских колективних уговора,
- да заједно са самосталним синдикатима друштвених делатности, уз примену свих дозвољених синдикалних средстава, обезбедимо да влада и надлежна министарства изврше своје обавезе и кроз преговоре приступе закључивању посебних колективних уговора за поједине друштвене делатности и колективних уговора за јавна предузећа,
- на доследној примени колективних уговора на свим нивоима,
- на већем учешћу Социјално-економског савета и Агенције за мирно решавање радних спорова, у процесу преговарања и закључивања гранских колективних уговора,
- на пружању помоћи у преговорима за закључивање гранских колективних уговора, а по захтеву самосталних синдиката грана и делатности,
- на пружању помоћи у преговорима за закључивање посебних колективних уговора за локалне самоуправе, а по захтеву Савеза самосталних синдиката Србије на територији,
- на стручном оспособљавању синдикалних активиста за примену законске регулативе, у поступку преговарања и закључивања колективних уговора,
- на предузимању одговарајућих мера и потребних активности да се питање заштите синдикалних активиста код послодаваца регулише колективним уговорима или законом, у складу са међународним конвенцијама, као и да буду санкционисани послодавци који их не буду спроводили,

- на превенцији и учешћу у решавању колективних радних спорова – посредовањем и учешћем у раду арбитражних тела за превенцију и решавање конфликта.

6. ДРУШТВЕНО-ОДГОВОРНО ПОСЛОВАЊЕ

У циљу повећања и унапређења друштвено-одговорног пословања у Србији, Влада Републике Србије, у оквиру Министарства рада и социјалне политике, са социјалним партнерима као придруженим члановима, приступила је изради Националне стратегије (агенде) Републике Србије о друштвено одговорном пословању.

При утврђивању Стратегије пошло се од потребног оквира за утврђивање друштвено-одговорног пословања у Републици, при чему се имало у виду стање у тој области, начела друштвено-одговорног пословања и визија развоја оваквог пословања и анализа ситуације, с тим што је тежиште на циљевима и приоритетним мерама.

Савез самосталних синдиката Србије сматра да је, у циљу друштвено одговорног пословања, неопходно у потпуности поштовање закона и придржавање прописа из радног и социјалног законодавства и правних норми утврђених конвенцијама Међународне организације рада, Европском социјалном Повељом и другим међународним актима, домаћим законодавством, подзаконским актима и аутономним извором права. Важан елемент друштвено одговорног понашања је и изградња индустријских односа и постојање Општег колективног уговора, посебних и појединачних колективних уговора.

Уколико послодавци и друштво у целини у потпуности не поштује обавезе утврђене наведеним актима долази до нарушавања друштвено одговорног пословања.

Синдикат истиче чињеницу да велики број послодаваца не поштује своје обавезе у виду плаћања пореза и доприноса за социјално осигурање, права из радно-правне и социјалне области, са једне стране, док држава, с друге стране, не спроводи одговарајућу контролу и не предузима санкције према послодавцима који не поштују своје законске обавезе, што су очигледни примери друштвено неодговорног пословања.

У својству социјалног партнера, Савез самосталних синдиката Србије истиче да социјални дијалог треба да буде основни постулат од којег се полази приликом решавања економских, привредних и социјалних питања, на регионалном нивоу и свим облицима територијалног организовања. Потребно је да постоји више нивоа социјалног дијалога. Основни је онај који се спроводи у оквиру рада Социјално-економског савета Републике Србије. Такође, обавезно морају постојати социјално-економски савети на нивоу региона. Мрежа социјално-економских савета, као кључних институција, треба да послужи постизању договора између локалне управе, послодаваца и синдиката, у циљу повећања конкурентности привреде, афирмисања социјалних права, раста стандарда запослених, очувања и отварања нових радних места. Кроз социјални дијалог морају се изнаћи трајна решења за даље радно ангажовање запослених, стварањем неопходног друштвеног амбијента за рад предузећа, очување и отварање радних места и смањење броја радника чија је егзистенција везана за тржиште рада.

Социјални дијалог мора да почива на конвенцијама МОР-а о синдикалним слободама и заштити синдикалних права, о правима на организовање и колективно преговарање које се односи на примену принципа права организовања и колективних уговарања. У потпуности се мора поштовати суштина и дух Повеље Европске уније о основним правима радника и Повеља о основном хуманитарном праву као и Ревидирана Европска социјална повеља.

Закључен колективни уговор између послодавца и синдиката треба да буде друштвени стандард и једна од претпоставки за нормално функционисање предузећа.

У циљу побољшања друштвено-одговорног пословања у Србији неопходно је, поред осталог, посветити пажњу иновативном развоју у области индустрије, технологије и услуга, јер без тог аспекта развоја тешко ће се постићи жељена динамика економског напретка; развијати демократске, правне, економске, социјалне и културне институције, које представљају темељ на којем почива свест о друштвено-одговорном понашању; унапређење номенклатуре коју израђује Привредна комора и друга пословна удружења.

7. БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

Уставом Републике Србије, Законом о безбедности и здрављу на раду, већим бројем конвенција МОР-а и директива Европске уније гарантује се безбедност и здравље на раду као једно од основних права сваког запосленог. У тим прописима садржани су бројни сегменти који се односе на обезбеђење и унапређење услова рада и радне средине којима се обезбеђује заштита здравља запослених, превенција повреда, професионалних и других болести у вези са радом, у циљу повећања мотивације запослених за рад, очување опреме и постројења, повећање квалитета производа и продуктивности.

Остваривањем тих циљева обезбедиће се подизање на виши ниво укупног квалитета живота појединца као и друштва у целини, јер се послодавцима дугорочније посматрано повећава профит, држави се смањују трошкови лечења и рехабилитације повређених и болесних, смањује се број инвалида рада и притисак на осиромашени пензионери фонд, а запослени ће имати већу зараду од које ће моћи достојанствено да живе.

Управо због тога су безбедност и здравље на раду један од најважнијих сегмента социјалне политике Европске уније.

На основу наведеног, Савез самосталних синдиката Србије ће и у наредном периоду сталну пажњу и активности посвећивати праћењу и ангажовању на унапређивању безбедности и здравља на раду, и то: иницираће и захтевати доследну примену Националне стратегије за безбедност и здравље на раду 2009 – 2012; захтеваће доследно спровођење Акционог плана безбедности и здравља на раду 2009 – 2012; ангажоваће се на едукацији синдикалних представника за реализацију улоге и задатака синдиката у области безбедности и здравља на раду; захтеваће поштовање инспекцијског надзора у вези са применом свих мера из области безбедности и здравља на раду; ангажоваће се у раду Савета за безбедност и здравља на раду на нивоу Републике Србије и на формирању одговарајућих тела на нивоу локалних самоуправа; кроз социјални дијалог захтеваће од осталих социјалних партнера предузимање свих мера из својих надлежности ради побољшања стања у области безбедности и здравља на раду; инсистираће да се код сваког послодавца кроз потписивање Колективног уговора обезбеди активна улога запослених, избором представника запослених за безбедност и здравље на раду и формирањем одбора за безбедност и здравље на раду.

Савез ће од свих послодаваца захтевати да доследно примењују Закон о безбедности и здравља на раду, да донесу акта о процени ризика и усклађују колективни уговор са Законом о безбедности и здравље на раду.

8. РАДНО ПРАВНА ЗАШТИТА

Савез самосталних синдиката Србије ће путем територијалних облика организовања које је образовао организовати и обезбедити пружање бесплатне радноправне заштите свим члановима којима је она потребна.

Исто тако, Савез ће организовати периодичне тематске и стручне сусрете правника који делују у СССС, ради координације рада и договора око заједничке сарадње.

Савез самосталних синдиката Србије ће непосредно или преко републичких одбора самосталних синдиката Србије пружати стручну помоћ синдикалним организацијама код послодавца, као РОС-у грана и делатности и већима СССС на територији.

9. ОРГАНИЗОВАЊЕ ПРОТЕСТА И ШТРАЈКОВА

Савез самосталних синдиката Србије залагаће се и убудуће за јачање и развој социјалног дијалога. Међутим, уколико он изостане, а извршна власт и послодавци не буду желели да сносе одговорност за последице мера које ће предлагати и спроводити, Савез и самостални синдикати ће као и до сада предузимати и друге методе синдикалног деловања.

У том смислу, Савез самосталних синдиката Србије ће организовати штрајкове и различите облике протестних активности: уз стално дограђивање сопствене стратегије за организовање протеста и штрајкова; уз одговорно процењивање, планирање, организовање и вођење протеста и штрајкова, који ће бити израз солидарности, уз јединство и снагу Савеза самосталних синдиката Србије и гранских синдиката; уз стварање позитивног става и подршке медија, грађана Србије, других синдиката и међународних синдикалних централа.

Јер, власт се највише плаши масовних протеста који имају подршку јавног мњења.

Прилагођавање и развијање метода и средстава деловања, као и борба синдикалних организација, синдиката, савеза самосталних синдиката на територији и Савеза самосталних синдиката Србије, мора бити одговарајућа и примерена савременим друштвеним условима и потребама остваривања положаја равноправног партнера у социјалном дијалогу.

10. ЈАЧАЊЕ САВЕЗА И СИНДИКАТА

Савез самосталних синдиката може бити успешан једино ако се развија и стално прилагођава условима у којима ради и живи чланство синдиката. Савез и синдикати морају се изграђивати – у организационом, кадровском и радном смислу – тако да су увек способни да одговоре на захтеве чланова и решавање њихових проблема.

а) Реформа и модернизација

У циљу реализације својих изворних функција, Савез ће и убудуће имати јасан принцип и систем организовања, услове за формирање органа, дефинисање њихове надлежности, одговорности и стабилног вида финансирања. Активном политиком инсистираће на стриктном поштовању Статута, уз консекванце према организацијама и појединцима који не поштују утврђене одредбе Статута и Програма.

Због све различитијих и све тежих услова у којима делују синдикалне организације у приватизованим предузећима, Савез ће заједно са гранским синдикатима, у складу са потребама чланства и остваривањем адекватне улоге у процесу друштвене транзиције, развијати и друге облике синдикалног организовања који су већ познати у савременом свету.

Савез самосталних синдиката Србије мора наставити своје профилисање на основу искустава синдиката из европских земаља и изграђивање имиџа модерне и јаке синдикалне централе, способне да заштити интересе запослених. У том смислу, наставиће се и јачање савеза на територији градова, округа и општина, као и повереништава у општинама и стварање материјалних, административно-техничких и кадровских услова за остваривање улоге одређене Статутом Савеза самосталних синдиката Србије.

Започета реформа и модернизација Савеза самосталних синдиката и гранских синдиката треба што пре да резултира ефикасном организацијом која ће, у процесу договарања и доношења одлука, усаглашавати различите специфичне интересе чланова

гранских синдиката и, не умањујући аутономност организација и грана, уобличити их у општи јединствен став и акцију.

б) Масовљење чланства

Уз сталну активност на очувању постојећег чланства, Савез ће радити на организовању нових синдиката у гранама и делатностима које нису заступљене и укрупњавању постојећих самосталних синдиката према претежној шифри делатности.

Заједно са гранским синдикатима, Савез ће посебну пажњу посветити организованом приступу у регрутовању и масовљавању чланства, пре свега у малим и средњим предузећима, али и другим секторима у којима послодавци онемогућавају синдикално организовање и деловање.

Уважавајући масовност као основну, ударну и најважнију снагу синдиката, Савез ће, исказивањем јасних ставова о сваком друштвеном проблему, наставити активности на очувању и изграђивању позитивних ставова шире јавности према синдикалној политици и циљевима Савеза. У том смислу, залагаће се за подмлађивање руководствене структуре учлањивањем у синдикате грана што већег броја младих и жена, у чему посебну улогу морају имати секције младих и секције жена.

Због тога ће најважнији послови у области кадровске политике Савеза бити:

- спровођење кадровске обнове и укључивање у рад органа Савеза самосталних синдиката Србије младих и синдикално опредељених активиста;
- утврђивање критеријума за избор чланова и носилаца функција у организацијама и органима синдиката и Савеза самосталних синдиката;
- утврђивање оптималног броја кадрова у органима Савеза синдиката Србије на територији;
- вођење евиденције кадрова у већима, повереништвима и републичким одборима самосталних синдиката (председници и секретари).

Савез самосталних синдиката учествоваће и у другим активностима, посебно оним које доприносе масовљењу чланства:

У циљу обезбеђивања што већег утицаја синдиката на сва питања од значаја за положај младих у друштву, током школовања, на тржишту рада и код послодавца, основни програмски правци деловања **Секције младих СССС** биће усмерени у правцу повећања броја чланова и ширења мреже секција младих по гранском и територијалном принципу у складу са усвојеним актима гранских синдиката, односно Савеза.

Секција младих ће се ангажовати на развоју мреже и интеграцији младих у синдикалне организације на свим нивоима организовања, едукацији младих о улози синдиката, значају развоја социјалног дијалога, остваривању и заштити права запослених по основу рада, промовисању идеје једнаких могућности и пристојног рада за младе, спречавању дискриминације на радном месту, борби против рада у неформалном сектору (рад на црно), као и на остваривању њихових радних, социјалних и синдикалних права и слобода.

Секција жена СССС ће у наредном периоду наставити са спровођењем активности на јачању друштвеног положаја жена, њиховој већој заступљености у синдикалним органима, родној једнакости, равноправности при запошљавању, заштити женских права и права материнства, забрани дискриминације...

Значајне активности биће посвећене образовању и оспособљавању синдикалних активистиња, програмском и стручном повезивању са свим женским националним и међународним секцијама жена и то активним учешћем на скуповима који буде организовала Међународна организација рада, Међународна конфедерација синдиката, ПЕРК-а и друге

организације.

У циљу промовисања идеје обезбеђивања **Достојанственог рада** за све запослене и грађане у Србији, а у оквиру кампање коју су покренули МОР и МКС, Савез ће наставити да пригодним манифестацијама обележава Светски дан достојанственог рада – 7. октобар.

Савез ће наставити са организовањем **Радничко-спортских сусрета** који су постали традиционална манифестација која окупља велики број запослених ради развијања физичке културе и рекреације, размене искустава, као и међусобног упознавања и зближавања.

Синдикат ће се прикључивати и другим манифестацијама, иницијативама и хуманитарним акцијама које доприносе побољшању животног стандарда радника и остваривању права и интереса запослених и чланова синдиката.

д) Финансирање и фондови

Савез и самостални синдикати могу успешно обављати своју функцију само ако имају стабилне, поуздане и непосредне изворе финансирања.

Основни извор прихода синдиката и Савеза и даље треба да буде синдикална чланарина, са прецизно утврђеном расподелом на свим нивоима организовања и деловања, уз обавезно дефинисање механизма којима ће обезбедити доследно поштовање финансијске дисциплине.

Поред синдикалне чланарине, приходи ће се обезбеђивати и од имовине, грађевинских објеката, земљишта, одмаралишта, хартија од вредности, као и предузетничке активности синдикалних агенција и предузећа.

У условима транзиције посебан значај добија формирање фондова, регулисање њихових извора финансирања, као и коришћење средстава тих фондова. Савез ће се залагати и пружати подршку за формирање штрајкачких фондова на нивоу синдиката делатности, као и формирање фондова солидарности на нивоу територијалних облика организовања.

11. СИНДИКАЛНО ОБРАЗОВАЊЕ И ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЧЛАНСТВА И КАДРОВА, ИНФОРМИСАЊЕ, КОМУНИКАЦИЈА И МАРКЕТИНГ

а. Образовање и оспособљавање

Образовање и оспособљавање чланова и активиста саставни је део концепције изграђивања модерних, демократских, ефикасних синдикалних организација, које ће бити способне да буду активни и утицајни актери текућих друштвених процеса и да у тим процесима успешно заштите права и интересе света рада.

Потребу организованог систематског рада на образовању чланства и активиста, наметнула је пракса, као и искуство синдиката развијених земаља Европе и света.

У циљу јачања капацитета у области синдикалног образовања ССС Србије ће:

- изградити краткорочни (једногодишњи) и дугорочни (петогодишњи) план синдикалног образовања;
- настојати да изгради одрживу едукативну структуру на нивоу Савеза и мрежу едукатора у чијем саставу ће бити и едукатори методолози;
- развијати редовну сарадњу са универзитетима, истраживачким центрима у Србији, научним институтима, невладиним организацијама, међународним синдикалним организацијама и обезбеђивати њихово учешће на семинарима, округлим столовима, тематским саветовањима, трибинама и др.;
- припремати тематске приручнике за помоћ синдикалним активистима у раду;

обезбедити редовно и стабилно финансирање синдикалног образовања и оспособљавања.

б. Информисање, комуникација и маркетинг

Правовремена и објективна информисаност синдикалних активиста и чланства, као и целокупне јавности о ставовима и активностима које се воде у самосталним синдикатима и Савезу – основни је предуслов ефикасног деловања синдиката. Неопходно је привући пажњу политичке и најшире друштвене јавности како би био створен што плодотворнији амбијент за доношење одлука које су у интересу радника и организације. С обзиром на то да је јавност једно од најјачих оружја синдикалне борбе, помоћ медија је од непроцењиве вредности.

Због тога ће бити настављени напори ка јачању присуства Савеза и гранских синдиката у медијима и привлачењу пажње јавних гласила како би се што више заинтересовали за синдикалну проблематику.

Побољшање сарадње с новинским агенцијама, штампаним и електронским медијима, како на републичком тако и на локалном нивоу, требало би да резултира јачању заступљеношћу наше организације и представљању целокупној јавности ставова СССС и синдиката.

Посебан значај има информисање унутар Савеза, које је потребно значајно ојачати и унапредити. Зато ће бити настављена директна комуникација са синдикатима и већима ССС на територији, као и редовно достављање свих одлука Већа и њихова презентација на сајту, све у циљу правовременог информисања чланства.

Допринос сталном побољшању имиџа наше организације у друштву даће и редовна саопштења за јавност, изјаве синдикалних лидера, интервјуи и конференције за новинаре, организовање округлих столова и научних скупова, али и што чешће укључивање синдиката у разне друштвене процесе и акције и учешће у иницијативама и јавним расправама.

Планирано је и редизајнирање сајта Савеза и даље побољшање интернет презентације, као и свакодневно ажурирање вести и информација.

Наставиће се са активностима на изради свеобухватне синдикалне базе података која се формира из већа и повереништава, са циљем бољег сагледавања свих активности чланства и проблема у раду, добијања нових идеја, као и општих података везаних за територије где чланови живе и раде. С тим у вези, продубљиваће се сарадња с научним и стручним институцијама које у деловима својих истраживања и анализа третирају и синдикална питања, а експерти из Савеза наставиће са учешћем у научним и истраживачким тимовима када се обрађују теме за које је Савез заинтересован.

12. САРАДЊА СА ДРУГИМ СИНДИКАЛНИМ ЦЕНТРАЛАМА У СРБИЈИ

Поштујући изражену вољу и захтев свог чланства за координирањем акција усмерених на заштиту и унапређење заједничких интереса запослених, Савез самосталних синдиката Србије, као највећа синдикална централа у Србији, свестан је своје одговорности да само удруженим снагама синдикати могу постати равноправни социјални партнер држави и послодавцима. Због тога ће Савез и убудуће позивати и друге синдикалне централе на значајније активности које буде организовао.

Полазећи од својих обавеза и одговорности у заштити радних, синдикалних и ширих економских и социјалних права како чланова тако и свих запослених и пензионера, а имајући у виду да се деценијска криза може зауставити само заједничком акцијом свих, Савез самосталних синдиката Србије наставиће раније започету сарадњу са свим синдикалним централама организованим у Србији. У циљу боље заштите интереса чланства и подизања

квалитета синдикалне сцене, Савез ће на принципима уважавања равноправности и солидарности подржати заједничко организовање и вођење значајнијих синдикалних активности.

Савез самосталних синдиката Србије уздржаваће се од сваког поступка који би могао нанети штету другим синдикатима, а у свим појединачним случајевима кршења синдикалних слобода и права, предузимаће мере заштите својих чланова, али и свих угрожених радника.

Савез самосталних синдиката Србије биће отворен за сваку комуникацију, размену мишљења и искустава са другим синдикалним централама у Републици. Деловање Савеза самосталних синдиката Србије према другим синдикалним централама спроводиће се у правцу утврђивања заједничких циљева уз поштовање међународних конвенција.

13. МЕЂУНАРОДНА СИНДИКАЛНА САРАДЊА

У времену у којем живимо борба против неолибералне глобализације и напор да се заједнички допринесе изградњи социјалне Европе представљаће основне критеријуме истинског синдикализма. Успех у остварењу тих циљева захтеваће све тешњу и ширу повезаност синдиката на светском и европском плану. Узимајући у обзир све промене до којих је ту дошло, као и принципе којима се у свом раду руководи, СССС ће своје међународне активности усмерити у правцу даљег и потпунијег укључења у светски и европски синдикални покрет. Савез самосталних синдиката Србије утицаће и на јачање како сопствене, тако и позиције међународног синдикализма у целини.

Тежиште својих активности СССС ће ставити на развијање сарадње са оним синдикалним организацијама и појединачним синдикатима који истински представљају радничке интересе, спремни су да нам помогну у реформским напорима и који не одступају од принципа поштовања наше самосталности и особености.

- Наставићемо са редовним учешћем у раду Међународне конфедерације синдиката (МКС) као главним представником радничких интереса на светском нивоу. С обзиром на снагу и углед СССС, тежићемо уласку у органе те организације.
- Интензивираћемо и наше учешће у активностима Паневропског регионалног савета (ПЕРК). Именовање сталног представника у Извршном савету допринеће редовнијем праћењу ситуације и узајамном информисању.
- Продубићемо сарадњу са Европском конфедерацијом синдиката (ЕКС) чији смо постали чланови. Приоритет ће бити како информисање о стању у Европској унији и европском синдикалном покрету, тако и упознавање тамошње јавности са нашим проблемима и ставовима.
- У сарадњи са ЕКС радићемо на успостављању мешовитог синдикалног тела посвећеног продубљивању сазнања везаних за европско законодавство којим се регулишу радни односи, социјалне институције и синдикално деловање, чиме ће бити повећане могућности утицаја синдиката на процес интеграције земље у ЕУ.
- У тежњи да се стекне потпунији увид у различита струјања која карактеришу међународну синдикалну сцену и жељи да се допринесе што потпунијем обједињавању свих синдикалних снага у свету, наставићемо сарадњу са Светском синдикалном федерацијом (ССФ).
- Ради доприноса социјалном дијалогу на светском нивоу, наставићемо са редовним учешћем на годишњим конференцијама Међународне организације рада (МОР), као и са праћењем рада владе у области ратификације и примене конвенција и препорука МОР-а.
- С обзиром на значај који за привредни живот земље и положај запослених имају Светска банка (СБ) и Међународни монетарни фонд (ММФ), посебна пажња биће посвећена односима са тим организацијама и покушајима да се бар

делимично коригују њихови ставови чија реализација непосредно утиче на живот наших радника, незапослених и пензионера.

- Тежићемо продубљивању сарадње са владиним и невладиним организацијама које се боре за јачање синдиката, света рада у целини и социјалног дијалога.
- Ради неопходне размене искустава и успешнијег утицања на процесе доношења одлука у разним међународним институцијама и организацијама, и даље ћемо радити на учвршћивању и успостављању разних облика билатералне сарадње са синдикатима у Европи и свету.
- Посебна пажња биће посвећена јачању синдикалне сарадње на просторима Западног Балкана, како учешћем у раду Форума синдиката југоисточне Европе, тако и јачањем односа са појединачним синдикатима у региону.
- Пружаћемо подршку гранским синдикатима, територијалним облицима организовања, Секцији жена и Секцији младих у њиховим напорима да се што успешније укључе у учествују у раду светских и европских синдикалних структура.
- Развијаћемо пројектне активности усмерене на реформу и јачање наших капацитета, при чему ће се посебна пажња посвећивати одабиру тема које ће доприносити нашим реформским напорима и јачању и бити од истинског интереса за наше чланство.

14. ОДНОС ПРЕМА ПОЛИТИЧКИМ СТРАНКАМА И НЕВЛАДИНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

Због постојања интереса да синдикални захтеви утичу на доношење закона и других одлука које су од важности за материјални и социјални положај и радно-правну сигурност запослених, незапослених и пензионера, Савез самосталних синдиката Србије ће у свом деловању и даље остваривати одговарајућу сарадњу са политичким партијама и странкама које имају представнике у скупштини, влади и другим државним органима и институцијама, уз услов да друга страна уважава самосталност, независност и програмске задатке Савеза самосталних синдиката Србије.

У циљу реализације програмских активности, Савез и самостални синдикати активно ће сарађивати са међународним фондацијама и невладиним организацијама када за то постоји обострани интерес и корист за чланство, иницираће учешће у различитим пројектима који се пре свега односе на успостављање и развијање социјалног дијалога на свим нивоима, оспособљавање и едукацију чланства, развијање и подстицај регионалне, међурегионалне и прекограничне сарадње.

У времену које следи, Програмски циљеви и задаци биће допуњавани у зависности од актуелности, важности и потребе да Савез самосталних синдиката Србије најефикасније реагује и пронађе најбоља решења проблема.